

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 6 lipca 2017 roku (data prezentaty) wniesionym w elektronicznym postępowaniu upominawczym do Sądu Rejonowego Lublin – Zachód w Lublinie powódka (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. wnosila o zasądzenie od pozwanej B. P. na swoją rzecz kwoty w wysokości 236,80 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz kosztami sądowymi (pozew k. 4-6).

Postanowieniem z dnia 11 maja 2017 r. Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie, VI Wydział Cywilny, sygn. akt VI Nc-e 45750/17, stwierdził brak podstaw do wydania nakazu zapłaty i przekazał sprawę do rozpoznania tut. Sądowi (postanowienie - k. 6v).

Pozwana nie stawiała się na rozprawę i nie zajęła stanowiska w sprawie.

Sąd ustalił, co następuje:

Powódka wywodziła swe żądanie zawarte w pozwie z umowy pożyczki o nr (...) z dnia 27 czerwca 2016 r. zawartej z B. P. (dowód: umowa pożyczki, k. 16). Z dokumentu tego wynikało, że powódka pożyczyła pozwanej kwotę 1.000,00 zł, która miała być zwrócona poprzez wpłatę rat kapitałowych i odsetek powiększonych o opłatę administracyjną i opłatę przygotowawczą oraz ewentualne koszty dodatkowe w 6 miesięcznych ratach w terminach płatności określonych umową i harmonogramem.

Całkowita kwota zapłaty wynosiła 1.419,54 zł, z czego całkowita kwota pożyczki stanowiła należność w wysokości 1.000,00 zł. Pismem z dnia 12 lipca 2016 r. powódka poinformowała pozwaną o przelaniu na jej rachunek bankowy kwoty 1.000,00 zł z tytułu udzielonej pożyczki (dowód: pismo powódki, k. 23).

Opłata przygotowawcza była jednorazowa i wynosiła kwotę 390,00 zł. Opłata ta obejmowała poniesione przez pożyczkodawcę koszty czynności związanych z przygotowaniem umowy pożyczki, na które składają się m. in. koszty obsługi, dostarczenia i podpisania umowy pożyczki u klienta, bez konieczności wizyty w biurze pożyczkodawcy, badania zdolności klienta do spłaty pożyczki, aby zapewnić mu odpowiedzialne pożyczanie.

Z umowy zawartej pomiędzy stronami ponadto wynikało, że odsetki od pożyczki naliczane są od dnia jej wypłaty na rzecz klienta według stopy procentowej wskazanej w umowie przyjmując rzeczywistą liczbę dni w miesiącu oraz przyjmując, iż rok ma 365 dni.

Roczna stopa oprocentowania zadłużenia przeterminowanego ustalona została na dwukrotność wysokości stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego powiększonej o 5,5% i w przypadku zalegania przez klienta ze spłatą należności, pożyczkodawca zobowiązany był poinformować pożyczkobiorcę o aktualnej wysokości rocznej stopy oprocentowania zadłużenia przeterminowanego.

Poza tym w przypadku opóźnienia klienta w spłacie rat pożyczki zgodnie z umową pożyczki pożyczkodawca był uprawniony do podjęcia działań upominawczo - windykacyjnych, których koszty we wskazanej kolejności każdorazowo ponosi klient i które obejmują:

- koszty przygotowania i wysyłki pierwszego monitu – 25,00 zł;
- koszty przygotowania i wysyłki wezwania do zapłaty – 49,00 zł;
- koszty przygotowania i wysyłki ostatecznego wezwania do zapłaty – 49,00 zł;
- koszty przekazania sprawy do postępowania windykacyjnego – 49,00 zł.

W dniu 12 grudnia 2016 r. powódka wystawiła na rzecz pozwanej monit wzywający do zapłaty kwoty 248,01 zł w terminie 10 dni (dowód: monit, k. 24). Następnie w dniu 28 grudnia 2016 r. wystawione zostało przez powódkę na rzecz pozwanej wezwanie do zapłaty kwoty 248,01 zł w terminie 20 dni (dowód: wezwanie do zapłaty, k. 25). Ostateczne wezwanie do zapłaty kwoty 3,01 zł wystawione zostało w dniu 13 stycznia 2016 r. (dowód: ostateczne wezwanie do zapłaty, k. 26).

Pismem z dnia 30 stycznia 2017 r. powódka dokonała wypowiedzenia dla pozwanej umowy pożyczki i wezwała do spłaty całości zadłużenia tj. kwoty 236,03 zł. w terminie do dnia 13 lutego 2017 r. (dowód: wypowiedzenie umowy pożyczki, k. 27).

Powyższych ustaleń faktycznych Sąd dokonał w oparciu o przedstawione przez powódkę dokumenty, które zostały powyżej powołane.

Zgodnie z art. 339 k.p.c. jeżeli pozwany nie stawił się na posiedzenie wyznaczone na rozprawę albo mimo stawienia się nie bierze udziału w rozprawie, sąd wyda wyrok zaoczny. W tym wypadku przyjmuje się za prawdziwe twierdzenie powoda o okolicznościach faktycznych przytoczonych w pozwie lub w pismach procesowych doręczonych pozwanemu przed rozprawą, chyba że budzą one uzasadnione wątpliwości albo zostały przytoczone w celu obejścia prawa.

Sąd zważył co następuje.

Powództwo podlegało oddaleniu w całości.

Na wstępie należy podkreślić, że wynikające z art. 339 §2 k.p.c. domniemanie nie zwalnia Sądu z obowiązku każdorazowego krytycznego ustosunkowania się do twierdzeń powoda z punktu widzenia ich ewentualnej zgodności z rzeczywistym stanem rzeczy, w przypadku zaś wątpliwości w tym przedmiocie sąd nie może wyrokować jedynie w oparciu o twierdzenia powoda i winien przeprowadzić postępowanie dowodowe (tak Sąd Najwyższy w wyrokach: z 20 października 1998 roku, I CKU 85/98; z 23 września 1997 roku, I CKU 115/97). Ponadto Sąd zawsze jest zobowiązany rozważyć, czy w świetle przepisów obowiązującego prawa materialnego, twierdzenie powoda uzasadniają uwzględnienie żądań pozwu, w zakresie tym bowiem nie obowiązuje domniemanie z art. 339 § 2 Kpc, negatywny zaś wynik takich rozważań powoduje wydanie wyroku zaocznego oddalającego powództwo, przeciwna bowiem wykładnia tego przepisu prowadziłaby do możliwości uwzględnienia roszczenia wynikającego z czynności prawnej fraudem legis czy też wyrok sądu wywarłby skutek prowadzący do obejścia prawa (por. wyroki Sądu Najwyższego: z 15 września 1967 r., III CRN 175/67; z 7 czerwca 1972 r., III CRN 30/72; z 31 marca 1999 r., I CKU 176/97).

Powódka wywodziła swoje roszczenie z umowy pożyczki nr (...) z dnia 27 czerwca 2016 r. zawartej z B. P..

Zgodnie z art. 720 § 1 k.c. przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść własność na biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości.

Analizując warunki umowy pożyczki zawartej przez strony Sąd doszedł do przekonania, że część postanowień umownych tj. postanowienia dotyczące opłat za wezwania do zapłaty dłużnika pozostającego w opóźnieniu ze spłatą, opłaty za wypłatę środków pieniężnych z tytułu pożyczki, czy też opłaty miesięczne za utrzymanie konta należy uznać za nieważne. Oceny tych postanowień umowy stron dokonać należało przez pryzmat przepisów ogólnych kodeksu cywilnego. Z treści art. 385¹ par. 1 k.c. wynika, że postanowienia umowy zawieranej z konsumentem nie uzgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy (niedozwolone postanowienia umowne). Nie dotyczy to postanowień określających główne świadczenia stron, w tym cenę lub wynagrodzenie, jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny. Norma prawna zawarta z kolei w przepisie 2 tego unormowania stanowi, że jeżeli postanowienie umowy zgodnie z § 1 nie wiąże konsumenta, strony są związane umową w pozostałym zakresie. Ponadto przepis par. 3 wskazanego powyżej przepisu stanowi, że nie uzgodnione indywidualnie są te postanowienia umowy, na których treść konsument nie miał rzeczywistego wpływu. W szczególności odnosi się to do postanowień umowy przejętych z wzorca

umowy zaproponowanego konsumentowi przez kontrahenta. Natomiast przepis kolejnego paragrafu stanowi, że ciężar dowodu, że postanowienie zostało uzgodnione indywidualnie, spoczywa na tym, kto się na to powołuje. Zgodnie z przepisem art. 385² k.c. oceny zgodności postanowienia umowy z dobrymi obyczajami dokonuje się według stanu z chwili zawarcia umowy, biorąc pod uwagę jej treść, okoliczności zawarcia oraz uwzględniając umowy pozostające w związku z umową obejmującą postanowienie będące przedmiotem oceny.

W ocenie Sądu zapisy umowy dotyczące kosztów wezwań do zapłaty, opłat comiesięcznych za prowadzenie konta oraz opłat za wypłatę środków zmierzają, czy kosztów przekazania sprawy do postępowania windykacyjnego do obejścia przepisów o odsetkach maksymalnych. W myśl przepisu art. 359 par. 2¹ k.c. maksymalna wysokość odsetek wynikających z czynności prawnej nie może w stosunku rocznym przekraczać czterokrotności wysokości stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego (odsetki maksymalne). Po dniu 1 stycznia 2016 r. maksymalna wysokość odsetek wynikających z czynności prawnej nie może natomiast w stosunku rocznym przekraczać dwukrotności wysokości odsetek ustawowych. Powódka z samego faktu udzielenia pozwanemu pożyczki ma zapewnione przecież w umowie prawo do wynagrodzenia ustalone w wysokości odsetek maksymalnych. A skoro tak, uznać należy, że zastrzeżenie przez nią ponadto w umowie innych kosztów, w szczególności takich, jak: opłat za upomnienia wzywające dłużnika do zapłaty, comiesięcznych opłat za utrzymanie konta (co nie stanowi essentialia negotii charakterystycznego dla umowy pożyczki), czy też opłat za wypłacenie należności przyznanej z tytułu pożyczki, a także opłatę wynikającą z kosztów przekazania sprawy do postępowania windykacyjnego uznać należy za ukryte opłaty, wyższe niż odsetki maksymalne stanowiące wynagrodzenie za pożyczanie kapitału oraz oderwane od kosztów samej usługi i skorelowane od wysokości udzielonej pożyczki. Podkreślić należy, że koszty, które konsument mógłby ponosić z tytułu usługi realizowanej z udzieleniem i spłatą pożyczki powinny odpowiadać wartości tych usług i pozostawać w związku z kosztami jakie de facto w tym zakresie musi ponieść przedsiębiorca. W przeciwnym przypadku koszty te nie służą udzieleniu pożyczki i nie pozostają w ogóle w związku z zawartą umową. Z tych względów omawiane postanowienia umowne dotyczące kosztów: przygotowania i wysyłki monitów oraz wezwania do zapłaty i ostatecznego wezwania do zapłaty, koszty przekazania sprawy do postępowania windykacyjnego oraz koszty z tytułu opłaty przygotowawczej, uznać należało jako zmierzające do obejścia prawa, które są nieważne na mocy przepisu art. 58 par. 1 k.c.

Na uwagę zasługuje także fakt samej wysokości kwoty dochodzonej przez powoda. Pozwanej pozostała do spłaty kwota praktycznie ostatniej raty. Trzeba mieć na uwadze, że pozwana dotychczas spłacała terminowo udzieloną jej pożyczkę.

Przedstawione powyżej zapisy umowne można również uznać za sprzeczne z ustawą również ze względu na treść przepisu art. 385² pkt 17 k.c., który za niedozwolone postanowienie umowne uznaje postanowienia nakładające na konsumenta, który nie wykonał zobowiązania lub odstąpił od umowy, obowiązek zapłaty rażąco wygórowanej kary umownej lub odstępnego. Takie postanowienia, zgodnie z przepisem z art. 385¹ par. 1 k.c. nie wiążą konsumenta, gdyż kształtują jego obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami i rażąco naruszają jego interesy.

Z przedstawionych powyżej względów zdaniem Sądu należało orzec jak w sentencji wyroku.

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku doręczyć pełnomocnikowi pozwanego.